

IT-04-74-AR108bis.1
A6-1/06 OK
12 JANUARY 2007

6/06 OK
JK

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-74-AR108bis.1

Datum: 13. decembar 2006.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Mohamed Shahabuddeen, predsjedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Andréia Vaz
sudija Theodor Meron
sudija Wolfgang Schomburg

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 13. decembra 2006.

TUŽILAC

protiv

Jadranka Prlića
Brune Stojića
Slobodana Praljka
Milivoja Petkovića
Valentina Čorića
i Berislava Pušića

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽIOCA DA SE ODBACI ZAHTJEV ZA
PREISPITIVANJE PO PRAVILU 108BIS**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Daryl Mundis

Vlada Republike Hrvatske:

Nj.E. Ana Lovrin,
ministrica pravde

Obrana:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Peter Murphy za Brunu Stojića
gđa Vesna Alaburić za Milivoja Petkovića
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Čorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

1. Žalbeno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu države za preispitivanje odluke Pretresnog vijeća III po zahtjevu Vlade Republike Hrvatske da postupa kao *amicus curiae*" (dalje u tekstu: Zahtjev po pravilu 108bis), koji je dostavila Vlada Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Hrvatska). Žalbeno vijeće takođe rješava po "Zahtjevu tužioca da se odbaci zahtjev za preispitivanje po pravilu 108bis odluke Pretresnog vijeća kojom se odbija zahtjev Republike Hrvatske da postupa kao *amicus curiae*" (dalje u tekstu: Zahtjev).

A. Proceduralni kontekst

2. Pretresno vijeće III je 11. oktobra 2006. izdalo Odluku po zahtjevu Republike Hrvatske da postupa kao *amicus curiae* (dalje u tekstu: Pobijana odluka), kojom je odbilo zahtjev Hrvatske da na osnovu pravila 74 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) postupa kao *amicus curiae*.¹ Hrvatska je svoj zahtjev po pravilu 108bis dostavila 25. oktobra 2006. Tužilac je 1. novembra 2006. dostavio svoj Zahtjev, kojim je od Žalbenog vijeća zatražio da Zahtjev po pravilu 108bis odbaci kao neprihvatljiv. Žalbeno vijeće je 10. novembra 2006. izdalo Nalog o rasporedu, prema kojem je Hrvatskoj i odbrani bilo dopušteno da dostave odgovore na Zahtjev tužioca, a tužiocu da dostavi repliku.² Hrvatska je na Zahtjev odgovorila 20. novembra 2006.³ Odbrana nije dostavila odgovor. Tužilac je repliku dostavio 23. novembra 2006.⁴

B. Navodi strana u postupku

3. U svom Zahtjevu tužilac navodi da pravilo 108bis ne nudi temelj za ulaganje žalbe na odbijanje pokušaja neke države koja nije strana u postupku da pristupi pretresnom vijeću

---

¹ Tužilac protiv Jadranka Prlića i ostalih, predmet br. IT-04-74-T, Odluka po zahtjevu Vlade Republike Hrvatske da postupa kao *amicus curiae*, 11. oktobar 2006.

² Nalog o rasporedu, 10. novembar 2006.

³ Odgovor Vlade Republike Hrvatske na zahtjev tužioca od 1. novembra 2006. da se odbaci zahtjev za preispitivanje po pravilu 108bis, 20. novembar 2006. (dalje u tekstu: Odgovor).

⁴ Replika tužioca na protivljenje zahtjevu da se odbaci zahtjev za preispitivanje po pravilu 108bis odluke Pretresnog vijeća po zahtjevu Republike Hrvatske da postupa kao *amicus curiae*, 23. novembar 2006. (dalje u tekstu: Replika).

kako bi iznijela svoju argumentaciju u svojstvu *amicus curiae*.⁵ Tužilac tvrdi da Pobjijana odluka na Hrvatsku ne utiče direktno na način koji je propisan pravilom 108*bis* i primjećuje da je pravilo 108*bis* ranije bilo ograničeno na okolnosti u kojima bi Međunarodni sud nekoj državi izdao naloge da preduzme određene korake.⁶ Tužilac nadalje tvrdi da se Pobjijana odluka "očigledno ne odnosi na pitanje koje se tiče ovlasti Međunarodnog suda, a pogotovo ne na pitanje od 'opšteg značaja' koje bi se odnosilo na te ovlasti".⁷

4. U svom odgovoru Hrvatska navodi da pravilo 108*bis* nije ograničeno na okolnosti u kojima je Međunarodni sud nekoj državi izdao naloge da preduzme određene korake, nego bi "trebalo obuhvatati sva druga važna pitanja materijalne i porceduralne prirode".⁸ Po mišljenju Hrvatske, Pobjijanom odlukom impliciraju se i pitanja proceduralne pravičnosti budući da je "Pretno vijeće *a limine* odbacilo zahtjev da odobri status *amicus curiae* u ovom predmetu u kojem se mnogobrojne poznate i nepoznate neoptužene osobe na svim nivoima vlasti u Hrvatskoj imenuju kao pripadnici udruženog zločinačkog poduhvata, pri čemu nisu imale i nemaju mogućnost da se brane od javnog žigosanja zbog najtežih krivičnih djela".⁹

5. Tužilac u replici navodi da Hrvatska nije imenovana kao učesnik udruženog zločinačkog poduhvata, te da se tim argumentima ignorišu statut i ovlasti Međunarodnog suda, koji se temelje na individualnoj krivičnoj odgovornosti.¹⁰ Tužilac tvrdi da Hrvatska nije identifikovala ovlasti Međunarodnog suda implicirane Pobjijanom odlukom i dodaje da se odluka ne odnosi na ovlasti Međunarodnog suda da tereti ili krivično goni na osnovu koncepta udruženog zločinačkog poduhvata, nego tek na neosporene ovlasti Suda da odbije navodnu pomoć koju nudi strana koja nije sudionica postupka.¹¹

---

⁵ Zahtjev, par. 1, 6.

⁶ *Ibid.*, par. 7-8.

⁷ *Ibid.*, par. 9. Hrvatska u svom odgovoru iznosi nekoliko argumenata u vezi s meritumom Zahtjeva po pravilu 108*bis*. Budući da se ti argumenti ne odnose na pitanje prihvatljivosti Zahtjeva po pravilu 108*bis*, koji je povod Zahtjeva 4, oni se ovdje neće razmatrati.

⁸ Odgovor, par. 1.

⁹ *Id.*

¹⁰ Replika, par. 2.

¹¹ *Ibid.*, par. 4.

C. Diskusija

6. Pravilo 108*bis* osigurava mehanizam kojim neka država na koju utiče interlokutorna odluka pretresnog vijeća može od Žalbenog vijeća zatražiti preispitivanje te odluke. Žalbena vijeće će razmotriti meritum zahtjeva države po pravilu 108*bis* ako je konstatovalo da je država pokazala kako je njen zahtjev prihvatljiv. Prihvatljivost je utvrđena pravilom 108*bis* kojim se predviđa sljedeće:

(A) Država na koju direktno utiče interlokutorna odluka pretresnog vijeća može u roku od petnaest dana od dana donošenja odluke podnijeti zahtjev za njeno preispitivanje od strane Žalbenog vijeća ukoliko se ta odluka bavi pitanjima od opšteg značaja koja se odnose na ovlaštenja Suda.

Dakle, da bi se ispunio kriterijum prihvatljivosti, država mora pokazati: (1) da na nju direktno utiče odluka pretresnog vijeća i (2) da se ta odluka bavi pitanjima od opšteg značaja koja se odnose na ovlasti Međunarodnog suda.

7. Pobijanom odlukom odbijen je zahtjev Hrvatske da po pravilu 74 iznese svoju argumentaciju u svojstvu *amicus curiae*. Pravilom 74 određuje se da, "ukoliko to smatra poželjnim za pravilno presuđivanje o predmetu, pretresno vijeće može da pozove državu, organizaciju ili osobu, ili da im odobri, da pristupe pretresnom vijeću i iznesu stavove o bilo kom pitanju koje odredi pretresno vijeće".¹² Budući da je diskreciono pravo pretresnog vijeća da odluči jesu li argumenti neke strane koja nije strana u postupku poželjni za donošenje valjane odluke u predmetu, Hrvatska ne raspolaže pravom da iznese svoju argumentaciju u svojstvu *amicus curiae*. Isto tako, *amici curiae* mogu se pozvati kako bi učestvovali u iznošenju usmenih argumenata, "pri čemu o tome odluku donosi isključivo vijeće", no ne raspolažu pravom da budu saslušani.¹³ Kako je odluka Pretresnog vijeća diskrecijska i kako se njome ne narušavaju prava Hrvatske niti joj se nameću ikakve obaveze, Žalbena vijeće se nije uvjerilo da odluka Pretresnog vijeća direktno utiče na Hrvatsku na način obuhvaćen smislom pravila 108*bis*.

---

¹² Uputstvom o podnošenju podnesaka kao *amicus curiae* (IT/122), 27. mart 1997., određuje se nadalje, u paragrafu 3(e), da države, organizacije ili osobe koje u svojstvu *amicus curiae* žele dostaviti podnesak ili žele postupati kao *amicus curiae* moraju dostaviti zahtjev u kojem se, između ostalog, tačno navode "razlozi zbog kojih podnosilac zahtjeva smatra da će njegovi argumenti pomoći u utvrđivanju valjane odluke u predmetu".

¹³ *Ibid.*, par. 2.

8. S tim u vezi Žalbena vijeće podsjeća da je "pravilo 108bis usvojeno da bi se državama kojih se neposredno tiče neka interlokutorna odluka koju je donijelo raspravno vijeće omogućilo da zatraže njeno preispitivanje kada tvrde da ta odluka ugrožava njihove pravne interese, primjerice kad se državi naloži da dostavi dokumente ili informacije čuvane u njenim arhivama".¹⁴ Argument Hrvatske da se Pobjanom odlukom implicira njeno pravo, kao i pravo njenih visokih dužnosnika da se "brane od javnog žigosanja zbog najtežih krivičnih djela" pogrešno je postavljen. Pobjanom odlukom, kojom se Hrvatskoj uskraćuje mogućnost da sudu pomaže u svojstvu *amicus curiae*, ne zadire se u legitimna prava Hrvatske. Kao što je gore već rečeno, država ne raspolaže u pravnom smislu prepoznatim interesom da pretresnom vijeću pruži pomoć u svojstvu *amicus curiae*, a kamoli da to čini u vezi s nekim pitanjem po vlastitom izboru. Stoga se na državu kojoj je uskraćena mogućnost učestvovanja u svojstvu *amicus curiae* tom odlukom ne utiče direktno u okviru smisla pravila 108bis, i ona ne može osporavati meritum te odluke.

9. Nakon što je zaključilo da se Pobjanom odlukom na Hrvatsku ne utiče direktno u smislu pravila 108bis, Žalbena vijeće ne mora razmatrati da li se ta odluka bavi pitanjima od opšteg značaja koja se odnose na ovlasti Međunarodnog suda.

---

¹⁴ *Tužilac protiv Janka Bobetka*, predmet br. IT-02-62-AR54bis i IT-02-62-AR108bis, Odluka po zahtjevima Republike Hrvatske kojima se osporavaju odluka kojom se potvrđuje optužnica te nalog za uhićenje i predaju, 29. novembar 2002., par. 11.

D. Dispozitiv

10. Iz gore navedenih razloga, **UDOVOLJAVA** se Zahtjevu tužioca i **ODBIJA** se Zahtjev Hrvatske po pravilu 108*bis*.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

Dana 13. decembra 2006.

U Haagu,

Nizozemska.

/potpisano/

Mohamed Shahabuddeen,
predsjedavajući sudija

[pečat Međunarodnog suda]